

BÀI 27

GỐM XÂY DỰNG : GẠCH, NGÓI

MỤC TIÊU

Sau bài học, HS biết :

- Kể tên một số đồ gốm.
- Phân biệt gạch, ngói với các loại đồ sành, sứ.
- Kể tên một số loại gạch, ngói và công dụng của chúng.
- Làm thí nghiệm để phát hiện ra một số tính chất của gạch, ngói.

ĐỒ DÙNG DẠY – HỌC

- Hình trang 56, 57 SGK.
- Sơ tư tằm thông tin và tranh ảnh về đồ gốm nói chung và gốm xây dựng nói riêng.
- Một vài viên gạch, ngói khô ; chậu nước.

HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

Hoạt động 1 : THẢO LUẬN

* *Mục tiêu* : Giúp HS :

- Kể được tên một số đồ gốm.
- Phân biệt được gạch, ngói với các loại đồ sành, sứ.

* *Cách tiến hành* :

Bước 1 : Làm việc theo nhóm

Nhóm trưởng điều khiển nhóm mình sắp xếp các thông tin và tranh ảnh sưu tầm được về các loại đồ gốm vào giấy khổ to tùy theo sáng kiến của mỗi nhóm.

Bước 2 : Làm việc cả lớp

- Các nhóm treo sản phẩm lên bảng và cử người thuyết trình.
- Tiếp theo, GV nêu câu hỏi cho cả lớp thảo luận :
  - + Tất cả các loại đồ gốm đều được làm bằng gì ?
  - + Gạch, ngói khác đồ sành, sứ ở điểm nào ?

Kết luận :

- Tất cả các loại đồ gốm đều được làm bằng đất sét.
- Gạch, ngói hoặc nôi đất,... được làm từ đất sét, nung ở nhiệt độ cao và không tráng men. Đồ sành, sứ đều là những đồ gốm được tráng men. Đặc biệt đồ sứ được làm bằng đất sét trắng, cách làm tinh xảo.

Hoạt động 2 : QUAN SÁT

* *Mục tiêu* : HS nêu được công dụng của gạch, ngói.

* *Cách tiến hành* :

Bước 1 :

Nhóm trưởng điều khiển nhóm mình làm các bài tập ở mục *Quan sát* trang 56, 57 SGK. Thư kí ghi lại kết quả quan sát vào giấy theo mẫu sau :

Hình	Công dụng
Hình 1	
Hình 2a	
Hình 2b	
Hình 2c	
Hình 4	

Tiếp theo, nhóm trưởng điều khiển nhóm mình trả lời câu hỏi : Để lợp mái nhà ở hình 5, hình 6 người ta sử dụng loại ngói nào ở hình 4 ?

Bước 2 : Làm việc cả lớp

- Đại diện từng nhóm trình bày kết quả làm việc của nhóm mình.
- GV chữa bài (nếu cần).

Dưới đây là đáp án :

Hình	Công dụng
Hình 1	Dùng để xây tường
Hình 2a	Dùng để lát sân hoặc vỉa hè
Hình 2b	Dùng để lát sàn nhà
Hình 2c	Dùng để ốp tường
Hình 4	Dùng để lợp mái nhà

+ Mái nhà ở hình 5 được lợp bằng ngói ở hình 4c.

+ Mái nhà ở hình 6 được lợp bằng ngói ở hình 4a.

Kết luận :

Có nhiều loại gạch và ngói. Gạch dùng để xây tường, lát sân, lát vỉa hè, lát sàn nhà. Ngói dùng để lợp mái nhà.

Hoạt động 3 : THỰC HÀNH

* *Mục tiêu* : HS làm thí nghiệm để phát hiện ra một số tính chất của gạch, ngói.

* *Cách tiến hành* :

Bước 1 :

Nhóm trưởng điều khiển nhóm mình :

- Quan sát kĩ một viên gạch hoặc viên ngói rồi nhận xét.

(Thấy có rất nhiều lỗ nhỏ li ti)

- Làm thực hành : Thả một viên gạch hoặc ngói khô vào nước, nhận xét xem có hiện tượng gì xảy ra. Giải thích hiện tượng đó.

(HS dễ dàng nhận thấy có vô số bọt nhỏ từ viên gạch hoặc viên ngói thoát ra, nổi lên mặt nước. Giải thích : Nước tràn vào các lỗ nhỏ li ti của viên gạch hoặc viên ngói, đẩy không khí ra tạo thành các bọt khí).

Bước 2 :

- Đại diện từng nhóm báo cáo kết quả thực hành và giải thích hiện tượng.

- Tiếp theo, GV nêu các câu hỏi :

+ Điều gì sẽ xảy ra nếu ta đánh rơi viên gạch hoặc viên ngói ?

+ Nêu tính chất của gạch, ngói.

Kết luận :

Gạch, ngói thường xốp, có những lỗ nhỏ li ti chứa không khí và dễ vỡ. Vì vậy cần phải lưu ý khi vận chuyển để tránh bị vỡ.